

Processos Psicològics: Pensament i Llenguatge

2014/2015

Codi: 102603

Crèdits: 9

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Yago Ramis Laloux

Correu electrònic: Yago.Ramis@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Jordi Fernández Castro

Adriana Garau Florit

Olga Soler Vilageliu

Andrés Chamarro Luser

Melina Aparici Aznar

Andreu Oliver Moreno

Miquel Torregrossa Álvarez

Tatiana Rovira Faixa

Berta Conill Purgimon

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits.

Objectius

Aquesta assignatura té com objectiu introduir l'estudiant a l'estudi del pensament i del llenguatge des d'una perspectiva cognitiva. S'analitzaran les característiques de les tasques cognitives de classificació i estructuració de la informació, del raonament, de la presa de decisions i de la resolució de problemes, també es proporcionaran recursos per a la millora del pensament i s'identificaran mètodes d'intervenció. D'altra banda, s'explicaran els processos cognitius que estan implicats en l'ús del llenguatge en les seves diferents vessants (comprensió, producció) així com en les seves diferents funcions (comunicació i representació) i es presentaran les diverses perspectives teòriques sobre l'origen (filogenètic i ontogenètic) del llenguatge, així com alguns trastorns del llenguatge rellevants en la discussió sobre aquests marcs teòrics.

Competències

- Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.

- Distingir i relacionar els diferents enfocaments i tradicions teòrics que han contribuït al desenvolupament històric de la psicologia, i conèixer la influència que han tingut en la producció del coneixement i en la pràctica professional.
- Elaborar i redactar informes tècnics sobre els resultats de l'avaluació, la recerca o els serveis sol·licitats.
- Identificar, descriure i relacionar les estructures i els processos involucrats en les funcions psicològiques bàsiques.
- Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció dels diferents mètodes de recerca psicològica, la seva aplicació i la interpretació dels resultats que en deriven.
- Treballar en equip.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i descriure els processos de resolució de problemes i presa de decisions.
2. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
3. Descriure i valorar críticament els diferents tipus de raonament humà.
4. Distingir els fonaments dels diversos enfocaments en l'estudi de la creativitat i la resolució de problemes i classificar les estratègies de resolució de problemes d'acord amb aquests enfocaments.
5. Enumerar i relacionar les característiques i les funcions del llenguatge humà.
6. Identificar i diferenciar els processos de representació del coneixement.
7. Identificar les diferents hipòtesis sobre la interacció del llenguatge i el pensament en la cognició humana i contrastar-les.
8. Identificar les principals característiques dels enfocaments teòrics en l'estudi de l'aprenentatge associatiu, la memòria i la psicolingüística, i distingir textos de diferents autors d'acord amb aquestes característiques.
9. Identificar, descriure i relacionar les diferents fases del processament del llenguatge natural.
10. Presentar un informe de les destreses i les habilitats desenvolupades en la resolució de problemes concrets.
11. Reconèixer i analitzar de manera crítica la metodologia experimental i observacional en estudis de psicolingüística, els dissenys escollits, les variables de mesura i la interpretació dels resultats.
12. Treballar en equip.
13. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Continguts

Bloc temàtic 1:

1. Pensament: Aspectes fonamentals
  - 1.1. Definició de pensament
  - 1.2. Funcions del pensament
  - 1.3. Els dos sistemes de pensament
2. Raonament deductiu
3. Processos inductius
4. Judicis i presa de decisions
5. Resolució de problemes

Bloc temàtic 2:

5. Com entenem el llenguatge des de la Psicologia Cognitiva

6. Aproximacions teòriques a la psicolingüística

- 6.1. Adquisició del llenguatge humà: Innatisme versus aprenentatge
- 6.2. Llenguatge i cognició: és el llenguatge una capacitat cognitiva independent de la resta
- 6.3. Llenguatge humà i comunicació animal: dues versions del mateix fenomen

7. Processament del llenguatge

- 7.1. Comprensió del llenguatge
  - 7.1.1. Percepció de la parla en nadons i en adults
  - 7.1.2. Com reconeixem i emmagatzemem les paraules
  - 7.1.3. Processament sintàctic: l'estructura del llenguatge
- 7.2. Llenguatge i comunicació
  - 7.2.1. Pragmàtica del llenguatge en funcionament
  - 7.2.2. Comprensió i producció del discurs
- 7.3. Producció del llenguatge

Metodologia

En aquesta assignatura proposem diferents activitats basades en metodologies d'aprenentatge actiu centrades en l'estudiant. D'aquesta forma es perfila un plantejament "híbrid" en el que combinem tècniques didàctiques tradicionals amb altres recursos encaminats a fomentar l'aprenentatge significatiu i cooperatiu.

1. Dirigides

- 1.1. Classes teòrico-pràctiques: Classe magistral de presentació dels nuclis conceptuals principals, combinats amb treball teòric-pràctic associat al contingut
- 1.2. Classes pràctiques: Simulacions i experiments

2 Supervisades

- 2.1. Tutories (presencials i virtuals) amb els professors per a la resolució de dubtes
- 2.2. Realització d'exercicis autoavaluatius

3. Autònomes

- 3.1. Lectura i estudi del material docent
- 3.2. Recerca d'informació
- 3.3. Elaboració d'informes

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
D1. Classes teòrico-pràctiques (Grup 1/1)	42	1,68	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9

D2. Pràctiques (Grup 1/4)	16	0,64	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Exercicis autoavaluatius	20	0,8	1, 3, 5, 6, 9
Tutories	10	0,4	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Tipus: Autònomes			
A1. Lectura, estudi i autoaprenentatge	113	4,52	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9
A2. Recerca d'informació	10	0,4	1
A3. Elaboració de documents	10	0,4	10

Avaluació

L'avaluació d'aquesta assignatura es realitza de forma continuada. L'avaluació té una clara funció formativa.

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant: informes individuals, de grup, i proves escrites.

Les evidències d'aprenentatge que haurà de lliurar l'estudiant faran referència als continguts i competències treballats en les classes teòrico-pràctiques, i a les competències treballades a pràctiques.

El sistema d'avaluació s'organitza en 4 evidències, cada una de les quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

Evidència 1: Informe de pràctiques de pensament (bloc temàtic 1) (15%)

Evidència 2: Prova escrita de pensament (bloc temàtic 1) (35%)

Evidència 3: Informe de pràctiques llenguatge (bloc temàtic 2) (15%)

Evidència 4: Prova escrita de llenguatge (bloc temàtic 2) (35%)

Assignatura superada:

L'assignatura està superada quan l'estudiant obté una nota igual o superior a 5 i té superades almenys dues de les quatre evidències d'aprenentatge programades.

Reavaluació:

L'estudiant podrà optar a la reavaluació si, al final del procés d'avaluació continuada, té una nota entre el 4 i el 4,9.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1. Informes de pràctiques del bloc temàtic 1 (pensament)	15%	0	0	2, 5, 9, 11, 13
EV2. Prova escrita del bloc temàtic 1 (pensament)	35%	2	0,08	5, 7, 8, 9, 11
EV3. Informes de pràctiques del bloc temàtic 2 (llenguatge)	15%	0	0	1, 3, 4, 10, 12, 13
EV4. Prova escrita del bloc temàtic 2 (llenguatge)	35%	2	0,08	1, 2, 3, 6

Bibliografia

Bibliografia fonamental:

Manktelow, K. (2012). Thinking and reasoning: An introduction to the psychology of reason, judgement and decision making. Psychology Press.

Soler, O. (coord.) (2006). Psicología del Lenguaje. Barcelona: EdiUOC.

Bibliografia complementària:

Belinchón, M., Igoa, J.M. y Rivièrè, A. (1996). Psicología del lenguaje: Investigación y Teoría. Madrid: Trotta.

Berko, J. y Bernstein, N. (1999). Psicolingüística. Madrid: McGraw-Hill.

Bruning, R.H., Schraw, G.J., Norby, M.N. y Ronning, R.R. (2005). Psicología cognitiva y de la instrucción. Madrid: Prentice Hall.

Carreiras, M. (1997). Descubriendo y procesando el lenguaje. Madrid: Trotta.

Carretero, M. y Asensio, M. (coords.) (2004). Psicología del pensamiento. Madrid: Alianza Editorial.

Carroll, D. W. (2006) Psicología del lenguaje. Madrid: Thomson-Paraninfo (Trad. de l'original: Psychology of Language).

DeBono, E. (1997). Aprende a pensar por ti mismo. Barcelona: Paidós.

Espino Morales, O.G. (2004). Pensamiento y razonamiento. Madrid: Pirámide.

Fernández, J., Pintanel, M., Chamarro, A. (2005) Manual de Psicología del pensament. Bellaterra, Barcelona: Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona.

Gabucio, F. (coord.) (2005). Psicología del pensamiento. Barcelona: Ediuoc.

Garnham, A. i Oakhill, J. (1996). Manual de Psicología del Pensamiento. Barcelona: Paidós.

Harley, T.A. (1995). The psychology of language. Hove: Taylor and Francis.

Hillix, W.A. i Rumbaugh, D. (2003) Animal bodies, human minds. Ape, dolphin, and Parrot language skills. Dordrecht: Kluwer.

Kahneman, D. (2012). Pensar rápido, pensar despacio. Barcelona: Debate.

Mariscal, S. i Gallo, M. P. (2014). Adquisición del lenguaje. Madrid: Síntesis.

Mayer, R.E. (1986). Pensamiento, resolución de problemas y cognición. Barcelona: Paidós.

Pinker, S. (1995). El instinto del lenguaje. Cómo crea el lenguaje la mente. Madrid: Alianza (Psicología Minor)

Pozo, J.I. (1989). Teorías cognitivas del Aprendizaje. Madrid: Morata.

Puente, A. (2003). Cognición y aprendizaje: fundamentos psicológicos. Madrid: Pirámide.

Saiz, C. (2002). Pensamiento crítico: Conceptos básicos y actividades prácticas. Madrid: Pirámide.

Serra, M. (2013). Comunicación y Lenguaje. La nueva neuropsicología cognitiva, I. Barcelona: Universitat de Barcelona.

Tubau, E. (Coord.) (2005). Intuïció, raonament i control de l'acció. Barcelona: Publicacions i edicions. Universitat de Barcelona.

Vega, M. (1984). Introducción a la Psicología cognitiva. Madrid: Alianza.

Vega, M. de y Cuetos, F. (coord.) (1999). Psicolingüística del Español. Madrid: Trotta.